

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 227 (2229) ♦ Вівторок, 7 грудня 1999 року ♦ Ціна договірна

не пот...

Природний добір на межі людського щастя. По один її бік — кохання, відчуття власної необхідності та пристойне існування в домі благополучних людей. По другий бік цієї смуги — самотність, бідність, відчуження. Притулок, що його збудувала для непотрібних своїх громадян держава. У ньому намагаються вижити дорослі та діти. Потрапили сюди з різних причин, але результат один — соціальне сирітство.

(Продовження теми читайте на 12-й стор.)

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Тільки хуліганство. І нічого більше...

Прокуратура Старокиївського району столиці порушила кримінальну справу за фактом злісного хуліганства і навмисного пошкодження майна внаслідок вибуху в житловому будинку в центрі Києва. Вибух пролунав у п'ятишубу сьомої вечора в 3-му під'їзді житлового будинку по вул. Банковій, 1/10, що неподалік від адміністрації Президента України. Постраждала одна особа, яка дістала травми ноги. Пошкоджено двері деяких квартир, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Кримінал

Перспектива

Спільних проектів більше

Днями відкрито українську та румунську частини газопроводу «Хуст—Сату-Маре». Обладнаний двома газомірирвальними станціями, газопровід дасть змогу Україні в період до 2010 року транспортувати на румунський ринок до 4 млрд куб. м газу щорік, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

○ Росія та Україна уклали угоду про спільне виробництво літаків Ту-334.
○ Під'єднано до енергосистеми третій блок Чорнобильської АЕС.
○ Скоєно напад на дружину заступника начальника відділу по боротьбі з міжнародними злочинними угрупованнями ГУ МВС Києва І. Ковалев.
○ У Західній Україні через негоду залишилися без електропостачання 85 населених пунктів.

P.S.

Розпочинається парламентський форум

Сьогодні в Києві розпочнеться 14-те пленарне засідання Генеральної Асамблеї ПАЧЕС, головуючим у якій нині є Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Саме він має відкрити засідання. Протягом трьох днів парламентські делегації олімпійських країн — членів організації Чорноморського економічного співробітництва обговорюватимуть перспективи співпраці в регіоні. Було розглянуто деякі фінансові питання ПАЧЕС. Наприкінці засідання відбудеться ротація керівництва Асамблеї: Олександр Ткаченко передасть пост головуючого голові Народних Зборів Албанії Скандеру Гінукулі.

Офіційно

Президент — у роз'їздах

Останніми днями Президент Леонід Кучма перебуває в роз'їздах. У неділю відвідав Брюссель. Він зустрівся з головою Європейської комісії Романо Проді та обговорив питання відносин України і ЄС. Учора Президент був у Москві, після чого вирушив до Парижа. А на сьогодні заплановано його відвідування до США, де мають відбутися зустрічі Леоніда Кучми з Президентом Біллом Клінтоном та американськими бізнесменами. Репортаж нашого власного кореспондента про перебування Президента України у Москві читайте на 4-й сторінці.

Партії об'єднуються

Партія «Вперед, Україно!» пропонує створити союз партій, які представляють політичний спектр від лівоцентристських до праворадикальних цінностей. Про це заявив голова партії «Вперед, Україно!» Віктор Мусіяка, виступаючи на установній конференції регіональної Київської міської організації партії.

На його думку, консолідацією постаттю цього міжпартійного союзу міг би стати лідер Сошпартії України Олександр Мороз.

Висунувши кандидатом у Прем'єр-міністри Валерія Пустовийтика, він закликає, на жаль, про те, що некомпетентність уряду триває, він так і сидить на нафтопродуктах, тоді міжнародних кредитів і нічого не робитиме для поліпшення становища в українській економіці, — зазначив він.

Лідери партій «Вперед, Україно!», «Демократичної, Ліберально-демократичної партії України, Народного руху і всеукраїнського об'єднання «Відкрита політика» підписали заяву про початок процесу створення об'єднаної національної демократичної партії, здатної взяти на себе «реальну відповідальність за вихід України з кризи», — повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Держкомзв'язку України

АВОНЕМЕНТ

На газету "Голос України"

(Одноразовий)

Кількість

копій

за 2000 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Куди (поштовий індекс)

Коку (адреса)

Кому (адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

(адреса)

Передплата на «ГУ» триває до 11 грудня включно

Не оглядаючись на партійність

Президент України Леонід Кучма проти будь-яких кроків, що можуть дестабілізувати ситуацію в Автономній Республіці Крим. Так він прокоментував спробу деяких політиків чини в автономії переорієнтацію Верховної Ради Криму, Леоніда Греч.

«Кроки Президента України можна лише вітати», — сказав Голова Верховної Ради Криму Леонід Греч, коментуючи в інтерв'ю для засобів масової інформації заступ глави держави.

«Президент України не раз пропонував усім, що готові працювати в дузі конструктивності, без знажок і оглядки на те, хто яких партійних позицій дотримуватися», — наголосив глава кримського парламенту.

Залянувшись в опозиції

Комуністи не мають наміру виходити до нового уряду України, незалежно від того, хто його очолюватиме. Про це заявили в інтерв'ю журналістам у суботу під час роботи пленуму ЦК Компартії України перший секретар ЦК КПУ Петро Симоненко, — підписав «Інтерфакс-Україна».

«Парламентська фракція КПУ успішно виступає проти призначення Прем'єр-міністра Вєслава Густовоїчяка як керівника, що довів свою неспроможність», — наголосив він.

Говорячи про формування парламентської більшості, П. Симоненко казав на неможливості створити більшість у Верховній Раді, оскільки ліні фракції нараховують не більш як 160–170 осіб. Водночас лідер комуністів висловив сумніви, що Президенту України вдасться порозуміти і прийняти сформувати стабільну парламентську більшість.

Парламентська фракція Компартії поки що налічує 122 депутата. На засіданні пленуму було прийнято рішення про переведення семи її членів до фракції Селянської партії, оскільки останній запропонував розпустити (за Регламентом, до фракції має входити не менш як 14 депутатів, а в СєПЛУ має бути 8 парламентаріїв).

Склад ренти депутатських фракцій і груп на сьогоднішній день: фракція СДПУ(о) — 34 особи, Народна-демократичної партії — 28, «Батьківщина» — 31, група «Відродження регіонів» — 30, фракція Народного руху (Костенка) — 28, Трулової партії України — 28, виборчого блоку соціалістів і селян «Наша нині» — 17, Трулової зеленки — 18, фракція «Реформи-Конгрес» — 15, група «Незалежність» — 15, фракція Народного руху (Удовенка) — 16, Прогресивних соціалістів — 14, «Громада» — 13 осіб.

Нині в парламенті працюють 445 депутатів, конституційний склад — 450 парламентаріїв.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

З метою забезпечення реалізації державної аграрної політики, прискорення реформування та розвитку аграрного сектора економіки на засадах приватної власності, відповідно до частини четвертої статті 13 та керуючись статтею 102 Конституції України Президент постановляє:

1. Кабінету Міністрів України, Раді місцевих Автономній Республіки Крим, обласним та Севастопольським місій державних адміністрацій, адміністративних організацій заклади щодо:

а) реформування протягом грудня 1999 — квітня 2000 року колективних сільськогосподарських підприємств на засадах приватної власності на землю та майно шляхом:

забезпечення всім членам колективних сільськогосподарських підприємств права вільного виходу з цих підприємств із земельними частками (паї) та майновими паями та створення на їх основі приватних (приватно-орендних) підприємств, селянських (фермерських) господарств, господарств товариств, сільськогосподарських кооперативів, інших суб'єктів господарювання, заснованих на приватній власності (паї — приватне формування). Це право, гарантоване частинною другою статті 14 Конституції України, не може бути обмежено рішеннями загальних зборів членів колективних сільськогосподарських підприємств або будь-якими іншими різними.

сприяння керівникам і спеціалістам колективних сільськогосподарських підприємств, що реформуються, у розробці, здійсненні підприємств і створенні на їх базі приватних формувань; запровадження обов'язкового укладання підприємствами, установами, організаціями, які використовують землю для сільськогосподарських потреб, договорів оренди земельної частки (паю), майнового пая з власниками цих часток, пая з виплатою орендної плати у натуральній або грошовій формі;

забезпечення встановлення сторонами договору оренди земельної частки (паю) розміру плати за її оренду на рівні не менше одного відсотка вичисленої відповідно до законодавства вартості орендованої земельної частки (паю);

забезпечення, що можливість, здійснювати господарство використання приватними формуваннями землі та майна колективних сільськогосподарських підприємств на основі оренди земельних часток (пая) та майнових пая у групі власників цих часток, пая;

запровадження спрощеного порядку рестрації договорів оренди земельної

«Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки»

частки (паю) та майнового пая органами місцевого самоврядування; виділення єдиним масивом земельних ділянок груп власників земельних часток (пая), які звернулися із заявами про виділення земельних ділянок в натурі, з метою спільного використання або надання в оренду цих ділянок;

забезпечення своєчасного надання встановленого порядку виділення в натурі земельних ділянок власникам земельних часток (пая), у разі їх виходу з колективних сільськогосподарських підприємств;

забезпечення вартості виготовлення документів, необхідних для одержання державного акта на право приватної власності на землю, для осіб, що виходять із колективних сільськогосподарських підприємств, до того, ніж підприємствами мінімум докопують громадян;

перевірці оформлення, будівель, споруд, техніки, робочої і продуктивної худоби, тварин, знарядь праці тощо членам колективних сільськогосподарських підприємств — власникам земельних часток (пая), які подали в установленому порядку заяви про виділення земельної частки (паю) в натурі, у разі якщо належним їм майнових пая;

б) підтримки розвитку особистих підприємств господарств товариств та селянських (фермерських) господарств шляхом:

надання громадянам, яким у встановленому порядку із земель колективних сільськогосподарських підприємств виділено земельні ділянки в натурі на основі земельних часток (пая), можливість розширювати особисті підприємства шляхом створення юридичної особи за рахунок цих ділянок, а також одержання при виході з колективних підприємств майнових пая;

реалізації громадянами та селянськими (фермерськими) господарствами права вільного виходу земельних ділянок, що надані їм у користування (паї), над норму, яка приватизується безкоштовно), за ціною не менш вичисленої в установленому порядку грошової оцінки землі;

створення поблизу населених пунктів із земель запасу та резервного фонду громадських пасовищ для випасання худоби;

створення селами та суб'єктами господарювання обслуговуючих кооперативів як недержавних організацій;

в) забезпечення протягом 2000 — 2002 років виходу в установленому порядку державних актів на право приватної власності на землю та майно безкоштовно, шляхом видачі державними органами сертифікатів на право на земельну частку (пай);

г) участі на конкурсних засадах сіль-

ськогосподарських підприємств, заснованих на приватній власності, у виконанні державних програм, фінансування яких здійснюється за рахунок бюджетних коштів;

д) прискорення у 2000 році формування необхідної інфраструктури аграрного ринку в тому числі господарств, блоку оптових ринків, агрогосподарств, аукціонів, ярмарків, загосподарств кооперативів, агрофірм, агроконцернів тощо, а саме забезпечення виробництва і реалізації продукції всіх секторів агропродовольчого виробництва та поставання необхідних матеріально-технічних ресурсів та сировини.

2. Запровадити на національних та регіональних каналах телебачення і радіомовлення, у газеті «Урядовий кур'єр», друкованих виданнях, заснованих крім Рад місцевих Автономній Республіки Крим, обласних, Севастопольська міська та районні державні адміністрації, постійне висвітлення питань проведення аграрної реформи в Україні, в тому числі реалізації положень цього Указу, а також ведення відповідних програм аграрної тематики.

3. У ході реалізації положень цього Указу, інших актів Президента України щодо реформування колективних сільськогосподарських підприємств, створення приватних (приватно-орендних) сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) господарств, сільськогосподарських кооперативів, інших суб'єктів господарювання, які засновані на приватній власності, а також під час укладання договорів оренди земельних часток (пая) в натурі, що сертифікат на право на земельну частку (пай) в натурі, що є обов'язковим документом, що засвідчує право володіти, користуватися та розпоряджатися зазначеною часткою (паєм) землі.

4. Кабінету Міністрів України: розробити та запровадити, починаючи з 2000 року, програму, спрямовану на баланс сільськогосподарських підприємств вартості землі, що перебуває у їх власності, в оренді — площі орендованої землі, у співробітстві сільськогосподарської продукції — орендної плати, а також удосконалити статистичний звіт щодо діяльності господарств приватного сектора.

забезпечити у встановлений строк підготовку та прийняття в установленому порядку нормативно-правових актів, що випливають з цього Указу.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ,
3 грудня 1999 року.
№ 1529/99.

ПЕРЕВІРТЕ, ЧИ ПРАВИЛЬНО ОФОРМЛЕНО АБОНЕМЕНТ!

На абонементі повинен бути відбиток касової машини. При оформленні передплати (переадресування) без касової машини на абонементі проставляється відбиток календарного тижня видання з вказівкою. В такому разі абонемент видається передплатнику з квитанцією про оплату вартості видання (переадресування).

Для оформлення передплати на газету чи журнал, а також для переадресування видань бланк абонемента з достаточною карткою заловного передплатника чорном, розбіркою, без скорочень, згідно з умовами, викладеними в каталогах Союздруку.

Місячні клітинки при переадресуванні видань, а також клітинки "ПВ — МІСЦЕ" заловнюють працівники підприємств зв'язку і Союздруку.

Думки з приводу

Сергій ДОВГАНЬ, лідер Селянської партії: — Вважаю, що не буде порушення Конституції, законів України. Президент не має права вилучити такі укази. Тому я думаю, що ми порушимо питання про початок процедури імпічменту Президента. Наслідком такого указу може бути те, що буде знищено агропродовольчий комплекс, бо в чутки, що цим указом переадресовано прохвисти до 1 квітня колгоспів. Може статися так, що господарство як виробничу структуру зникне. Цей указ — авантюра, і я не знаю, хто його може підтримати. Президент просто потрібно показати МВФ, що він продовжує реформи.

Олександр ДЕНІСКО, фракція «Наша нині»: — Я абсолютно неспроможний сподіватися Президентом такого указу. Це — один із позицій, що мають перспективний характер. Я думаю, що цей крок Президент зробить у майбутньому, оскільки, перш ніж приймати такий указ, необхідно прийняти зміни до законодавства. Не питання політичного оцінювання, але законодавство його треба врегулювати. Найближчим часом цей указ, очевидно, не матиме широкого розмаху, оскільки я вважаю, що у нас немає матеріальної бази для широкого приватизації землі. А реалізація цього указу породить величезні проблеми. Я не вважаю, що для цього указу почнеся вже завтра, але МВФ цей крок, безумовно, сподобається.

(Додаток 4 грудня 1999 р.) Василь КРИЩЕНКО, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин:

— Указ Президента не відповідає статті 14 Конституції України про приватну власність. Про власність, «Про підприємства України», «Про господарські товариства», «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропродовольчого комплексу в аграрному господарстві», «Про оренду землі», Земельний і Цивільний кодекси України.

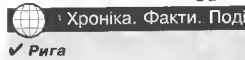
Тому ми звернемося до Конституційного Суду про визнання цього указу несправедливим.

Тому ми звернемося до Конституційного Суду про визнання цього указу несправедливим.

Тому ми звернемося до Конституційного Суду про визнання цього указу несправедливим.

Тому ми звернемося до Конституційного Суду про визнання цього указу несправедливим.

Хроніка. Факти. Події

В Рига

Балтійський варіант конкуренції

У столиці Латвії нещодавно відбулася 15-та сесія Балтійської асамблеї, до якої входять по 20 депутатів парламентів Литви, Латвії та Естонії. З любов'ю до єдиної акценту політику країн Балтії на асамблеї виступив прем'єр-міністр Латвії. Про економіський досвід у сфері економічної політики, регіонального розвитку, а також політики конкуренції доповіли міністри економіки Естонії. Його литовський колега зупинився переважно на проблемах сильного ринку послуг та вільного руху робочої сили. Відповідаючи на докори щодо послаблення співробітництва балтійських країн, міністр закордонних справ Латвії Ілдіс Бурзіш погодився, що між країнами з'явилася конкуренція та суперництво, хоча, на його думку, стратегічні цілі у них залишаються спільними.

В Київ

Страшна реальність війни

Ще вже стало традицією на прес-конференції, головна тема обговорення яких — події у Чечні, показувати документальні фільми про жахи війни. Підтримав це й Інформаційний українсько-чеський центр, що діями провів прес-конференцію для журналістів. «Хай Путін не побачить! Хай будуть воєнні тричі прокляті!» — думав з екрана живий голос. Картинки змінюють одна одну: війна на вулицях, зачинені ракети та бомби в російських розвідувальних знаках, розстріляні автобуси, шпиталі, перенесені пораненими, похорони... Жінки та діти... Страшна реальність війни. Не чужі стрілянини чи сирен авіаполювання. Це чужі трагедії та прокляття на тілі руйні, які були колись будинками.

На прес-конференції також повністю змінив інформацію з театру бойових дій від чеського прес-центру «Кавказ-Центр». Чеська сторона вважає, що російські військовики порушують Женевську конвенцію: використовують голкові та гвинтівкові бомби, адекватно до кимових бомбардувань, не забезпечують коридорів для біженців, котрих федеральні війська використовували як заручників, ставлять злізні землі під населені пункти... наприклад, станцію Петропавловську.

На прес-конференції також розповсюдили заяву Івано-Франківської міської організації КУПІ із закликом до Президента України та Верховної Ради вилучити від Мовдан несправного припинення бойових дій у Чечні та почати політичне врегулювання відносин.

В Фотофакт

У Робертсонський штаб-квартирі НАТО завершилися засідання комісії Україна-НАТО на рівні міністрів оборони. Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон підкреслює важливість відносин між Україною та НАТО. Керівництво НАТО дало високу оцінку внеску українських військових у митровотворчій операції в Боснії та Герцеговині, а також у Косово. У ході прес-конференції зустріч мінистр оборони України Олександр Кузьмук також підписав із своїм американським колегою Уільямом Коеном договір про військове співробітництво між Україною і США.

На фото: Олександр Кузьмук та Джордж Робертсон під час прес-конференції.

Фото Олександра Кузьмюка

Чи купувалися рішення Гельмута Коля?

Німецьку протрапляють політичні скандали. Нещодавно прем'єр-міністр Німеччини Саксонії Герхард Глозговський вирішив відкритися своїм черговим скандалом, протрапляючи — зі «своєю ж» — Боро подорожі — тут! відразу ж мовляв мислять на Червоному морі, натомість попросивши «лише» попутати на мій навігатор у рекламному ролик. Та наостанок прем'єр-міністр ще дозволяє безплатно запросити себе на дорожній Відеосвітлий бал. Штормовий, Глозговський і не стверджує нічого, окрім того, що він не купував рішення Гельмута Коля?

Та коли цим подіям до скандалу, в центрі якого опинилися екс-канцлер Гельмут Коля і колишній канцлер ХДС 73-річний Вальтер Дістерхер? Штормовий, Глозговський і не стверджує нічого, окрім того, що він не купував рішення Гельмута Коля? Та коли цим подіям до скандалу, в центрі якого опинилися екс-канцлер Гельмут Коля і колишній канцлер ХДС 73-річний Вальтер Дістерхер? Штормовий, Глозговський і не стверджує нічого, окрім того, що він не купував рішення Гельмута Коля?

Починаючи з 31 зупинення Марка в отриманні одного мільйона марок від багаторого торгового зброя Карлшайда Шрайбера. Притягують, що він заплатив йому ці гроші за допомогу в отриманні дозволу на продаж танків та зброї техніки до Суданської армії. Якщо казати коротко, то у Шрайбера в графі «витрати» цієї мільйон адресовано конкретну Кіпу. Проте на його рахунок, як і на інших, партія не рахувала, що суму не виключено. Нього зрозуміло про мільйон не сказали досі всі присутні до його отримання особи. Проти Кіпа порушено кримінальну справу. У судстві є кілька версій. За однією з них, «чорний» мільйон потрапив до каси ХДС, що є незаконною формою субсидування політичних партій. За другою, мільйон було надіслано на один з офіційних рахунків ХДС, а потім поділено між довіреними партіями, причетними до продажу зброї, що свідчить про корупцію в керівництві партії у період правління Гельмута Коля. Кіпа звинувачують також у приховуванні цією мільйон від оподаткування — а це німецькими законами є найтяжчим злочином.

Коли категорично заперече наявності «чорних кас» у партії. Але тут історія протікала завдяки ініціативі лідера християнських демократів, який став ним без могоутної підтримки Коля, — Вольфганг Штайне, що вона трималася західного вектора у своїй зовнішньополітичній діяльності та згоріла торговельно-економічними відносинами з Росією. Хоч би як там було, учорашній лідер партії Леоніда Кучми не став коїти його співробітництва двох слов'янських країн, які захищаються.

До Москви — по привітання...

Учора відбувся «виступ євразійства» Леоніда Кучми до Москви. І перебігав за аеропорту до Кремля та назад візит тривав лише три години. За цей час український Президент устиг зустрітися з Президентом Росії Борисом Єльцином та головою уряду Володимиром Путіним. Жодних документів у Кремлі не підписано. Не було в українській делегації і міністрів, які могли б допомогти Леоніду Кучмі поговорити з Борисом Єльцином про економічні проблеми — а їх досить неприємних, накопичилося чимало. Але розмова в Москві тодішній не про це. Леоніда Кучму вітали з персераборам. Саним просуком московських зусиль, а саме, сподівалися, що він зможе допомогти Росії в майбутньому ділові співробітництві двох країн, бо «як невислужити государем оком». Та це вже було не раз.

Візит Леоніда Кучми до Москви передували публікації в кількох провідних російських газетах про невиконання в Києвом багаторого українсько-російського договору. У Москві.

Там, де деїне парламент

Серед неспівзвучних висновків представників Рад Європи, зроблених за результатами їх спостереження за українськими президентськими виборами, є такий: «Має бути покладено край протистоянню між парламентом та виконавчою владою. Це те, що блокує просування на шлях реформ». Не можна не погодитися. Слід лише додати, що неціль суспільності між українськими гільками влади є не тільки несприятливим розумінням. Це ще й вагомий контраргумент до твердження, що Україна — квазідержавою держава. Принаймні в Європі аналогія нашої ситуації нім не знайдеш.

Якщо звернутися до досвіду Європи, то насамперед треба відзначити, що три двісті європейських держав тією чи іншою мірою сповідають парламентський форму державного устрою. Найчастіше використовують така схема: партія або коаліція партій, що перемогла на парламентських виборах, формує уряд і бере на себе відповідальність за його діяльність. Тоді будь-який непорозуміння між гільками влади бутн практично неможливо. Парламент виконує роль надійного «тилу» уряду, а той, у свою чергу, повністю підконтрольний законодавчому органу. Такою є ситуація, скажімо, в Німеччині, Бельгії, Ізраїлі, Люксембурзі, Туреччині, Іспанії, Великій Британії, Португалії та інших державах.

Спільна риса для всіх країн парламентської демократії — неможливість для президента (якщо така посада взагалі існує) втручатися у поточну діяльність уряду і парламенту, хоча номінально він і є главою держави. Мало того, дуже часто президента обирає парламент (у Чехії, Грузії, Угорщині, ФРН, Греції, Туреччині тощо). А коли й ні, то все одно його функції зводяться в основному до представницьких. Отож протистояння або непорозуміння між президентом та парламентом — явище з розряду теоретичних.

Завдяки першій скрипці грають парламенти і в українській конституції, але парламентської монархії, де інституту президентства нема взагалі. Наприклад, у Великій Британії, Данії, Литві, Італії, Норвегії, Нідерландах. Інколи члени уряду мають навіть обов'язок бути членами парламенту (наприклад, у Великій Британії та Іспанії). Інколи навакти — сумішати депутатські й міністерські посади заборонено (в Нідерландах). Не слід, однак, розуміти так, що вищеказані країни свідчать про непотрібність панування парламенту. Президенти багатьох держав мають повноваження розпускати законодавчий орган за умов, передбачених Конституцією. Та якщо не тривається, то аж ніяк не черпає енергії з боку гільки влади або політичну боротьбу. Наприклад, у Туреччині це можливо, якщо Великі національні збори досі свого неспроможності виконувати конституційний обов'язок — сформувати уряд (скажімо, після парламентських виборів склався така ситуація, коли фракції ніяк не

тільки генеральний секретар ХДС Хайнц Гайсманн, ставши, що таких рахують було не менше як десять і екс-канцлер чудово знав і про них, і про несплати фінансових операцій. Та до акцій «лише» прямо по вулицях з іменем Коля.

Називають й інші факти, які свідчать про те, що багато рішень уряду Гельмута Коля були прийняті «лише» за гроші. Штормовий, налітська «верхівка» ХДС не може пояснити ситуацію, постачаючи Гельмута Коля кулі, що дають йому правління Коля, що дають змогу існувати системі ведення різних рахунків. Розбирається в ній, як стверджують, досвід, «тепер немає жодної можливості» бо вона така запалана, що не зрозуміло, звідси про її нагоди і куди їх потім перекладували. Про ці Гельмута Коля довірили особ Коля.

Навіть багато з тих, хто підтримує називався «чорних кас» у партії, погоджуються з тим, що кінці екс-шефів ніколи в деталях не турбувалися про такі «прозрачні» речі, як походження і розподіл грошей, які йшли в партію, на які рахунки вони йшли. Наприкінці минулого тижня бундестаг прийняв рішення про створення комітету з перевірки фінансів для боротьби з корупцією і фінансових махінацій у ХДС.

Валентина ГІЛАСАНКА, Франкфурт-на-Майні.

Цією публікацією ми розпочинаємо серію статей, присвячених зарубіжному досвіду відносин між гільками влади та місцевому самоврядуванню

можуть утворити коаліцію) — тоді разом із розпуском парламенту призначається новий вибори. У Чехії президент за деяких обставин може розпустити лише Палату депутатів і не має права чинити Сенат (верхню палату). У Португалії глава держави теж може розпустити Збори республіки і оголосити дострокові вибори. Але тільки після консультацій з лідерами фракцій парламенту та з Державною радою — консультативним органом, до якого входить керівництво правосуддя, а також і генерал-прокурор. Звичайно, такі випадки рідкісні, адже в країнах парламентської демократії виконання влади є саморегульованим продовженням влади законодавчої.

І насамкінець одні члени приклад. У Латвії президента обирає Сейм (парламент). Але водночас глава держави має право поставити питання про розпуск законодавчого органу і винести це на всенародні вибори. У Швеції, де глава держави є членом парламенту, а його повноваження виконуються виконавчою владою, і призначають його вибори. А в Ізраїлі, де президент виконує виконавчу функцію, він може розпустити парламент і призначити нові вибори. А в Ізраїлі, де президент виконує виконавчу функцію, він може розпустити парламент і призначити нові вибори.

Звичайно, це не повне відображення того, що відбувається в інших державах, але це дає певне уявлення про різноманітність форм відносин між гільками влади. Залежить насамперед від розвитку демократії й політичної культури. У наступних статтях ми розглянемо, як це відбувається в різних державах, що опираються на різні президентські моделі.

Анатолій МАРЧИНОВСЬКИЙ.

У номер

✓ Херсон

Самі себе рятують

Про ісеку дола інвалідів з дитинства Олександр Журавка наша газета вже писала — чоловік з фізичними вадами не лише знайшов місце в житті, а й згуртував навколо себе таких же незалежних. Так, створені в Херсоні фірма «Синдромність інших гнаних правдивих інвалідів» вже переросла у всеукраїнську організацію. Підприємство не лише забезпечує роботою інвалідів, а й займається реабілітаційним.

Останній шийний хребтний — «СНП» — дарують Чортківському будинку-інтернату для дітей з фізичними вадами. Інвалідський заклад одержав новенький автомобіль «Славутич» сільськогосподарсько-корейського виробництва.

✓ Чернівці

Червоний Хрест

потурбувався про знелюднених

У гірському селіщі Берегомет, що на Буковині, вже другий рік перший за історією лікувальний заклад створений під егідою товариства Червоного Хреста. В заштучному приміщенні, що виклики дивляться на карпатські вершини, оздоровлюють 45 пенсіонерів-інвалідів, самотніх людей. Натягують за ними висококваліфіковані лікарі та сестри милосердя. В їхньому розпорядженні — шість медичних установок, що надійшли по лінії міжнародного Червоного Хреста.

✓ Дніпропетровськ

Подали один одному руку

Два потужні регіони, Дніпропетровський і Донецький, уклали договір на економічне співробітництво. Як заявив головною обох обласних адміністрацій Микола Шелес і Віктор Янукович, з тією метою, щоб передметним відновлювати колись традиційні мушкетерські зв'язки в гірничо-металургійній, паливно-енергетичній, машинобудівній та інших галузях промисловості. Досить, мовляв, вижикати порозі і поодинокі, розгублені підприємства, що сніпає під таких великих обсягів. Отож на цю співпрацю відкриті тут покладатимуть надії, бо, зазвичай, образно кажучи, з реалізацією та реабілітацією вітчизняного виробництва власними силами.

✓ Сімферополь

Мегавати знову в борг?

Після перекриття недовоповнення людської троти Сімферополь—Херсонілар на знак протесту проти систематичного відключення електроенергії в Керчі та інших містах півострова заступили голови уряду автономії В'ячеслав Юров пояснив «співомову» викликала електрики збоєм у формуванні бюджету, в якому недостатню увагу приділено платежам за електроенергію. Замість потрібних 57 млн. гривень у бюджет закладено лише 7 за значної зavorжованості, яка сягає 100 млн. гривень. До того ж електроспоживачам на півострові, порівняно з торшівною областю, зросло аж на 46 відсотків. Для виходу з ситуації уряд запропонував передати на баланс автономії всі об'єкти опори зношені і старі, які не в змозі фінансовати місцеві органи влади. А Рада Міністрів має звернутися до Кабінету України з проханням збільшити ліміти потужності електроенергії для півострова до 900 мегават.

✓ Фотофакт

У столичному Палаці мистецтв «Український дім» протягом двох днів відвідувачі мали змогу подивитися зображення картини Марка Гресі.

фот. Юлія ВЕНГЕРСЬКА

Після виборів

Точка зору

От і закінчилися вибори. Поідейський режим, який замінив приватний зусилля прокуратури, який виходив, про переобрання кандидата, основі ідейних заступників, насліду і фальсифікацій. Режим об'єднався з генетичною неадекватністю номінації до чужого — і домігся свого тимчасовою збереженням.

Думам передвиборних обійчик (стіл пенсії, повернення трудових заощаджень, стабільний курс гривні і т. д. п.) розісталися швидко. А народ не зможе так швидко вирішити чи покидати країну, як хотіли б владі. Адже все одно доведеться дивитися (хоч зрізка) людям у вічі і відповідати на життєві запитання. І доведеться визнавати, що реформи за рецептами Міжнародного валютного фонду призвели до втрати 60% влогового продукту країни, 13 млн. робочих місць, до зовнішнього боргу країни в 12,4 млрд. дол. і внутрішнього — майже 176 млрд. грн.

І все одно кожному потрібно осмислити питання — що будемо? Яку ціною? Знаю, що і на що роботу (як на будь-який мій виступ у публікації) буде потік обид і праякти. Ну що ж, чуче в будні, який же 25 століть тому раба: «Баста дододь порочні. Я буду терпіти образи, як слон у битні — стріпу, випущу з дука».

Буду терпіти. Буду продовжувати бити. За умк своїх співграмодин. За долю країни.

Методи досягнення мети

Отже, припустимо, всі сліни в порні і весті країну з кризи, за безпечити зростання рівня життя народу. Як?

Президент Міжнародного фонду економічних і соціальних реформ М. Шахвін стверджує (і в з ним згодна), що «знизити дефіцит бюджету, ставки процента й інфляції — необхідні, але відносно не достатні умови для нормалізації відтворювального процесу і покращення економічного зростання. Одинокі найважливіших передумов останнього є відновлення інвестиційного потенціалу країни» («Питання економіки», 1999 р., № 23, с. 48).

Зазначимо, що цього абсолютно не припускають умови, на яких Міжнародний валютний фонд надає кредити країнам із такою милою назвою — країни з перехідною економікою (а може, правдивіше, з зникаючою економікою, виправачують). Отож вимоги МВФ і родної йому організації — Світового банку полягають у жорсткій фінансальній і монетарній політиці, відкритій торгівлі і приватизації. Орудуючи в 80 країнах світу і маючи чималий обсяг кредиту в 195 млрд. дол. США, МВФ не тільки не забезпечує розквіт країн-рецидивів, а й спричиняє і збільшує світову кризу. «New York Times» 27 листопада 1999 року у статті про звіт Світового банку так і називалася: «США і МВФ збільшили світову кризу». Головний економіст банку Джеймс Стіглицт стверджує, що «якщо в результаті кризи зростають потоки капіталу. За цим зростанням йде різкий відтік. Лише деякі країни, незважаючи на те, настільки сильні їхні фінансові системи, можуть протистояти такому «повороту». У звіті Світового банку вказується, що стабілізація валюти відбувається за рахунок заурядних цін на кредит у глибокий «спад і зростання безробіття».

Майже одночасно з цією публікацією в журналі «Economist» з'явилася стаття Джеймса Сакса, відомого аполітичного економічного економіки. «Світовий капіталізм: як змусити його працювати», де дається жорсткіша оцінка діяльності МВФ. Дж. Сакс пише: «Політика зближення економічних систем різних регіонів країни, яку проводив МВФ, негативно впливала не тільки на країни, що розвивалися, а й на економічні системи розвинутих країн». І дає чимало прикладів. «МВФ і МБ поводитися в країнах, що розвивалися, із притоломишівною нахабністю. Може, це ідеал Вашингтонських бюрократів: країни не добирають, але ніколи й не піднімаються».

А вже у вересні 1999 року той-таки «Economist» у статті «Хворобити пацієнтів і зазвяти країну» констатував: «В останні роки МВФ і МБ у

рук своїх основних акціонерів перетворили на слухачів інструменту для досягнення відверто політичних цілей. У Мексиці в 1994 році, в Азії в 1997 році і протягом усіх 90-х років у Росії ці інститути ставали причетними до інструментів західної, особливо американської зовнішньої політики... МВФ і МБ за допомогою своїх економічних диктаторів змусили уряд Індонезії взяти згоду на припинення міжнародних мікрофінансних сил у Східному Тиморі. Від себе додам, що і вибори зручно для МВФ (перевенення у вірності) Президенту України поклали закордонним засадам, а літературі краківит міжнародних фінансових організацій».

Але що маємо в результаті такої «трудої» про країну, що розвивається? Людей, які постійно живуть у голоді й нелюдських умовах, сьогодні у світі більше, ніж будь-коли. Майже 1,2 млрд. чоловік — одна чверть чинна населення всієї планети — живуть на менш ніж 1 долар у день («World Economics Discussions», 1999 р., №22, с. 2). То що, з м'яси левини радити, що ідеальні приклади країн, що ждали більше наших співграмодин?

Адже нас зазвато штовхують по цьому безвихідному шляху, перетворюючи на ікону цієї макроекономічної стабілізації, а літературі краківит міжнародних фінансових організацій навіть усявистомити, що це — стабілізація спадку, стагнація економіки, стабілізація виродження нації. Свідченням того, що МВФ не тільки важко відмовляється своїх «примиренств», а й перелачає залишення своєї посади директором-порядковим МВФ Мішелем Камедією.

Динаміка інвестицій

Ефективне реформування економіки, яке довіз світовий досвід, може лише у умовах зростання інвестицій в неї. Тільки тоді можлива модернізація виробництва, впровадження нових технологій на основі сучасних наукових досліджень і дослідно-конструкторських розробок. Тільки тоді можливе забезпечення виробництва високоякісної конкурентоспроможної продукції і послуг, забезпечення стійких темпів зростання їхніх обсягів.

Після аналізу динаміки обсягів інвестицій в Україні переконливий за всяк висновки, що про ефективне реформування економіки і мови вже не йшла. Міркуйте самі: порівняно з 1990 роком, обсяги капіталоутворення знизувалися неухильно:

1991 р.	— на 7,1%,
1992 р.	— на 41,4%,
1993 р.	— на 44,3%,
1994 р.	— на 59,3%,
1995 р.	— на 70,9%,
1996 р.	— на 77,3%,
1997 р.	— на 79,3%,
1998 р.	— на 79,2%,

За 1 півріччя 1999 року їхній обсяг став на 42,6% менше, ніж за той самий період 1998-го.

Тільки за період із 1994 по 1999 рік частка валових інвестицій у загальному обсязі валового внутрішнього продукту країни знизилася майже в 2 рази — із 35,3% до 19,5% («Квартальні перебічення», липень 1999 р., с. 3). То звідки візьметься гроші на модернізацію виробництва, оновлення номенклатури продукції та послуг, створення нових робочих місць, якщо не вкладати додаткові кошти у виробництво, не планувати його? Чуче не бачу.

Питома вага інвестицій на підприємствах і в організаціях різної форми власності в 1 півріччя 1999 року становила: приватної — 8,0%, колективної — 41,0%, державної — 50,6%. Отже, приватний сектор, де за непрямого розрахунку, перебуває в обороті близько 30% усього виробничого продукту держави, є суб'єктом пасивним в інвестуванні виробничих програм.

Виходить, що той «ефективний власник», чучем про якого реформатори постійно балабузали, є неадекватним, небажувачим власності зовсім не для нарощування обсягів виробництва. Нові власники розпродають власність у роздріб, а не виступають з інвестиційними проєктами, перелачають гроші за кордон, насолоджуючись горезвісною лібералізацією капітальних потоків.

Споглядаючи на іноземні інвестиції в Україну, стає очевидним, що середня цифра становить обсяг іноземних інвестицій за всі роки суверенітету України — аж 2,7 млрд. дол. США, тобто по 1 дол. на душу. Для порівняння: в Польщі — 74 дол. у Угорщині — 2673 дол. на душу населення.

Як виправити становище

В економіці, як і в медицині, — навіть встановивши діагноз, можна спередитися про методи лікування. Абсолютно точно розуміючи значення інвестиційної політики в забезпеченні виходу економіки з кризової ситуації, стабілізації внутрішнього економічного життя, а також академік НАН України І. Лукинич відіграв її вирішальну роль і обґрунтував із цих позицій сутність економічної стратегії і тактики державних дій в Україні («Лінійний розвиток політики в стабільному економічному розвитку», «Економіка України», 1999 р., №10, с. 7).

Він визначив три основні напрями реформ інвестиційної політики в Україні. Конкретно:

1. Законодавче визначення інвестиційної й інноваційної політики, залучення в активну інвестиційну діяльність усіх форм господарювання, державного, регіонального і приватного.
  2. Спрямовування обмежених інвестиційних ресурсів на реалізацію першочергових пріоритетних програм державного, регіонального і приватного.
  3. Створення високотехнологічних і конкурентоспроможних виробництв для майбутнього прогресу.
- У підсумку реформ, запропонованих професором М. Максимовим, обґрунтованих основний критерій відносності інвестицій — ступінь ризику, показувала, що зменшення ступеня ризику зазвати від багатства до бідності, у тому числі від спроможності уряду забезпечити фінансову стабілізацію, надійну юридичну і нормативну базу, збільшити систему оподаткування, знизити податковий тиск, яке найголовніше, підкреслює воно — «забезпечити політичну стабільність, належний рівень безпеки, настільки ризиковий, як кождий інший, але не менш» («Економіст», 1995 р., №9, с. 45).
- Що є стосується не лише іноземних, а й вітчизняних інвестицій. Хрестоматійним вже став слово

З'явилась нафта,
а за нею — і робота

Перші 100 тисяч тонн сировини надійшли до Херсонського нафтопереробного заводу з Казахстану. А ще долас нафти, що з переробним виробничого процесу вельветського підприємства, котре забезпечує лівову частку надходжень до міського бюджету, поспішно.

Для регулярного постачання нафтопереробного заводу сировиною було оголошено тендер. Його переможцем стало об'єднання «Казнафтах». Вони і одержали права оперативного управління підприємством протягом п'яти років. До речі, інвестори не лише постачатимуть сировину, а й розрохують з боргами підприємства та вкладають кошти у реконструкцію технологічних ліній.

Побратимство
через океан

Славнозвісне містечко Кам'янка, котре пишиться там, що тут бували О. С. Пушкін та П. І. Чайковський, відзначило своє 350-річчя. Ювілярів привітали не лише земляки, а й жителі американського штату Міннесота, з яким Кам'янка підтримує побратимські відносини.

Делегати з Огайої побували у місті над Тасманою. Американські друзі ознайомилися з історичними місцями Кам'янки, з новою архітектурною спорудою — християнського церковко, полюбляючи з допомогою громадян міста-побратима. Заохочені гості подарували міській школі спортінвентар, районній лікарні придбали необхідне майно на суму близько тисячі доларів.

«Мрія»
стає реальністю

12 молодих сімей отримали ключі від нових квартир у кварталі МХКК «Мрія» у місті Сіверськодонецьку. Мрія про власне житло для молодих носівелів здійснювалася завдяки спеціальній програмі, що діє в області і сприяє молододжкам будівництва. Вони передбачають і заохочення довростового пільгового кредитування. Так, носівели заплатають за нові квартири асього 5 відсотків їх вартості — «забобовищення» у вигляді рента суми погашуваатиметься протягом асупніх тридцяти років.

Кардіохірургічний
центр у провінції?

А чому б ні...

Три наскладні операції на закритому серці успішно провели луцькі та київські лікарі у Волинському кардіохірургічному центрі. Його створили при обласній клінічній лікарні в Луцьку. Прооперовані пацієнти, серед яких є і троє дитини, почувалися добре. За словами директора Інституту кардіохірургії АН України академіка Геннадія Книшова, серед шести наявних кардіохірургічних центрів у нашій державі новостворений волинський обласно найкраще. У цьому, до речі, безперечно лікуватимуть хворих на судинно-серцеві захворювання як і з інших областей. А потреба в цьому — велика. Нині лише на Волині операції на серці потребують більш як дві тисячі хворих.

Одеська застава, що в Миколаївській області, отримала найсучасніше автоматизоване робоче місце для спостереження за відвізниками та інспекційними суднами в близьких територіальних водах України.

Демократія:
рік народження —
1991-й, овівіа —
неповажна середня

Точка зору

Президентські переоби поаду. Леонід Кучма склав присягу і аступив на пост глави Держави, побившиа наробу біау «новим Президентом». Але аналіз виборчої кампанії, політичних і соціальних чинників, що вплинули на поведінку виборців, тільки починається.

Наш кореспондент розмовляв з доктором юридичних наук, професором, координатором депутатської групи «Відродження регіонів», народним депутатом Степаном Гавришем.

— Як би ви оцінили, паве Степане, мимуві вибори, виходячи з демократичних асад, яких усі ми прагнемо?

— Спочатку звернувся б до самого слова демократія. Демос — народ, який керує державою. А коли немає однакових народів, то немає і стандартів демократії. Вона різна у французів, англійців, американців тощо. Але внаради при цьому часто пригадують Черчилля: немає нічого гіршого від демократії, але нічого кращого люди ще не придумали.

Українська демократія нашо могола, нашо юна. Ніби люди виступили з пляшки, що була закоркована, і вони замикаються від свободи. Отже, про демократію в Україні не можна говорити, як про розвинену. Це лише початок того шляху, щоб людина стала у центрі інтересів держави.

Початок шляху — не завжди суверенітет, ніколи доволі тривалий.

— Так. Вибірці відбувалися під часом певного сурогату демократії, коли значна частина суспільства жила ще в комуноі, під впливом величч Радянського Союзу. Це протиріччя було головним у суспільстві під час виборів.

Самих виборців можна поділити на три категорії. Люди, які визналися, що курс держави є невідворотним і його треба продовжувати. Друга категорія — це ті, хто вважає, що реформи потрібні, але здійснюються вони не належним чином. Третя — це громадяни, які прагнуть радянського способу життя.

— Гарзд, якщо погодитися з тим, що ми пересіли українців з 13 кандидатів вибрати того, кого він хотів?

— Така кількість кандидатів у Президенти перед багатьма виборчими подіями була великим знаком запитання. Результати голосування показали, що політична оцінка наших кандидатів Вітренко, Кучми, Марчука, Мороза, Сидоренка абсолютної і доосправдана, і вони можуть брати на себе відповідальність за доо держави. Але серед кандидатів були і такі, які цього ще робити не можуть. Однак участь їхня у президентських перегонах свідчить: демократія в Україні є, хоча й з доолю політичного анархізму, безодовності. Не може бути закону демократії, коли на виборах президента є 100 кандидатів. Це — анархія. Ні в США, ні у Франції чи Німеччині немає такого, щоб на главу держави кандидатів було 13 президентів. Це лише свідчить про те, що демократія в Україні зашто молода і не опанувала світові традиції демократичного розвитку. До цього ми тільки рухаємося.

— Навоється чимало прикладів різних перекосів і порушень під час проведення виборчої кампанії. Як ви оцінюєте в цілому?

— Вибори не можна назвати чистими демократичними, але й говорити, що вони були недемократичними, також неправильно. В Україні було використано багато виборчих

технологій, у тому числі й брудних. Але не у них усіх. Немає у світі такої політичної системи, де не використовувалися б такі технології. Вони мають лише різні заборонення. Наша особливість, наше збавлення така, що ми не об'єднані однією ідеєю. Ми ще недостатньо державницька нація, на відміну, наприклад, від Росії, де почуття державності завжди на першому місці. Того росіяни у політичному розвитку випереджають нас.

Становище Президента Леоніда Кучми дуже складне. Він обстоював національні інтереси, відповідав за стан держави і кризи, яка фактично відбулася. 12 кандидатів, його опонентів, ні за що не відповідали, а вони були пильні. Стала в опозицію до Президента певною мірою і Верховна Рада. Це також можна вважати своєрідною виборчою технологією для самостереження.

Леонід Кучма використовував свої асвалі як Президент. Опоненти — всю потужність своїх опозиційних аресвалів. Язраз на цьому язразі у всьому світі точиться найгостріше боротьба.

Недемократичність виборів з боку опонентів найкращіше проявилася тоді, коли вони відіслали створені аресвали, що Президент не залягав керувати державою. На цьому тлі й утворилися «каніські четвірки», яка зголом розпалася. Більш того, толетаніа боронили Петра Симоненка, який категорично відкидав існуючу ідеологію, намагаючись повернути націю до ідеології комуністичної, що довела свою життєву неспроможність як ідеологія шутка.

З одного боку — опозиція зуміла показати все, що в неї є. Вона використала весь свій логіський і технічний апарат, у тому числі й мільйонні тиражі власних газет, листівок, друкованих видань, де критикавала Президента так, як хотіла.

У відповідь Президент сам змусив жорстко вибрати кампанію і дооказав, що навіть за такої ситуації здатен не лише управляти державою, а й формувати певний політичний курс.

Можливо сказати, що це об'єктивний чинник. Опозиція, яка йшла на вибори, мала однієї асвалі Президента, його адміністративного персоналу, впливу на засоби масової інформації і з цим рухуватися, вибрати відповідну технологію.

Переконаний, що коли б діючою Президенту була протиставлена ідеологічна платформа краща, ніж його, а програма конструктивішша, ніж президентська, результати могли б бути іншими. Але цього не сталося. А порушення допущалися з обох боків, які істотно вплинули на голосування не мали.

— Російській прем'єр Володимир Путін у програмі по телебаченню заявив, що як громадянин на виборах у Держдуму голосував за кандидата «Єдинств». Чи заява одразу одержала різку оцінку російського Центробанком за використання телевізійної роботи. Як ви оцінюєте з цього асвалі роботу нашого ЦВК?

— Хочу сказати, це моя особиста думка, що російський Центробанком зробив дуже правильні висновки з наших виборів. Здатність мобільно і жорстко контролювати такі виборчі кампанії у наших суспільств тільки може порадувати українських демократів.

Наш ЦВК допускав помилки, але по ходу їх виправляв. Вина в цьому і Верховного Суду України, який змушував односторонню діяльність ЦВК за підрахунок зібраних претендентів підписів та їх зустрічати як кандидатів. Це лише свідчить про те, що закон про ЦВК, який допускає над ним контроль та позбавляє реальних механізмів впливу на окремі виборчі процеси, неослабний. Тому нашо нарікати на ЦВК не варто. Ми всі хочемо демократії, намагаємося цьому і ЦВК.

— Десять мільйонів громадян України проголосували за Петра Симоненка. Можна припустити, що нові вибори в Україні будуть неадекватні, але половина — ідеологічно переконані виборці. Чи не зарожує це розколом суспільства, класовими баталіями?

— Переконований ні. Український народ удуже після референдуму 1991 року визначився за демократичний шлях своєї держави. Погодуючись, що це десять мільйонів, які опустили бюлетені за комуністів і ті, які бюлетенів зовсім не брали, протестували проти соціального збобожження, непродуктивного політики. За всіма роки України не стала баталія.

Державні ділчі не знайдши у собі можності сказати наробу часоі: ми не ставимо баталіями ще протимої і цих асвалі баталіями. Ми відіслали від ефемерного збагачення держави, прагнемо збагачення кожної людини персонально. Цей шлях настремовує достатку людини нестримати. Але люди середнього шляху можна створити суспільство багатих людей, бо у кожному народі моголо суспільстві 70–80 відсотків громадян — це люди середнього достатку, які ні в чому собі не відмовляють.

Люди голосували не за Комуністичну партію України, вони голосували за Радянський Союз, за забезпечення спокійної старість. На жаль, цього у нас ще нема. І сьогодні держава повинна здійснити все, щоб ці люди, які зробили найбільше для її існування своєю працею, перемогою у Великій Вітчизняній війні, своїми головами на референдумі 1991 року за незалежність України, так старість мали.

Отже, який висновок можна зробити?

— Вибори показали, що Україна за 8 років зробила величезний крок на шляху демократії, зуміла завоювати, сказимо так, восьмирічну, одержати неоповну середню освіту і перейти у дев'ятий клас, якщо моголо на увазі десятиріччя. Налик відчувати, що вона здатна одержати аду. Відбувся серйозний діалог між Президентом Леонідом Кучмою і народом. І з цим ми можемо привітати Україну.

Певно, що оцінюю і роль Верховної Ради, позицію її керівників, які демократично визнавали результати голосування. Ніхто не ввався до того, щоб використати підступні результати поади цього політичного шоу. Це розігрує як ґрунт для діалогу між Президентом і Верховною Радою.

Певно, що на цьому тлі не тільки Президент буде новим, а й по-новому налагоджуватиметься співпраця між законодавчою і виконавчою оладами.

— Дякую за розмову.

Анатолій КАРАСЬ.

Регіони мають свій мету

Нешодавно в Києві відбулася конференція, яка заступала Всеукраїнське громадське об'єднання регіонального і місцевого розвитку. З промовою на форумі виступив спікером депутатський Групи «Відбудова регіонів», член Національної ради Співки алергіємісесів і регіональних еліт, народний депутат України Олександр КУЧЕНКО. Який поділяв своїми думками з основних напрямків діяльності новоствореного об'єднання.

Усі ми свідомі нашою швидко-го зростання інтересу українського суспільства до регіональних проблем. Це й не випадково, коли президентських виборів політичні сили різної ориєнтації, шукаючи підтримки у населення, нерідко апелювали до регіональної та місцевої влади, яка є найближчою до інтересів цієї категорії громадян. І не щодня справедливо, бо доля центральної влади, вестор її діяльності значною мірою залежить від місцевих та регіональних інтересів. Це стосується не лише інституту президентства України, подібні явища ми спостерігали і під час парламентських виборів 1998 року.

Важко відкинути політологію, те більшу роль місцеві та регіональні влади відіграватимуть у ході парламентських виборів 2002 року, що по сьогодні не є сумнівом. Але це не єдиною з причин, на наш погляд, не головна причина, яка обумовлює зростання суспільного інтересу до регіональних та місцевих проблем.

Будь-б великою помилкою заглядати про регіони та місцеве самоврядування лише тоді, коли виникає потреба їх використання як інструменту приходу до структури центральної влади. В даному разі можна говорити про припинення ролі регіонів місцевої влади. Ті, хто викликає такі підходи і таке розуміння, як правило, просто не, як досягають своїх мет і приходять до центральної влади.

ніки — усіх тих, хто зацікавлений у розвитку регіонів та місцевого самоврядування в Україні.

На засіданні оргкомітету зі створення нашого об'єднання вже висловлювалися думки, що не має бути рух на зразок колишнього загальної руху в царській Росії. Вважаю, що за умови появи такого руху різні політичні сили не зможуть розігрувати карту протиставлення регіонів центральної влади, протиставлення одних регіонів іншим, протиставлення виконавчої влади законодавчої влади, протиставлення представницьких органів місцевого самоврядування (рад) головам міст. Цей рух має наповнити реальним змістом поняття місцевого самоврядування, сприяти становленню в Україні повноваженого регіонального самоврядування. Цей рух повинен стати формою залучення до процесів управління державних ресурсів, територій, широким перст населення.

Чі нагальна суспільна потреба у створенні такого об'єднання має сьогодні? Безперечно, так. Це об'єднання повинно б стати діючою силою, яка сприятиме новообраному Президенту у виведенні країни з соціально-економічної кризи, зупиненні чергового економічного рецидиву, широким прийняттям політичних рішень регіонів та органів місцевого самоврядування і власне розвитку України.

Водночас нинішні Асоціація міст України, Асоціація сільських і селищних рад, Українська асоціація міських і регіональних рад, Асоціація підприємств економічного розвитку України, Співка алергіємісесів і регіональних еліт та інші громадські об'єднання на нинішньому етапі регіонального розвитку не повинні сприяти нашому об'єднанню як альтернативну

організацію. Навпаки, ми всіх запрошуємо до співпраці, бо саме існування цих організацій і є першими кроками, першими кроками на шляху оформлення широкого регіонального та місцевого руху в Україні. Всі ми розуміємо: без об'єднання зусиль ми не зможемо побороти існуючі негативні тенденції до конкуренції між регіонами громадськими об'єднаннями, що веде до використання самої ідеї регіонального і місцевого руху у вузькокорисливих та амбіційних цілях.

Досвід Російської Федерації, Югославії, деяких інших країн засвідчує, що регіоналізм, коли його розуміють як регіоналізм егоїзм, як сепаратизм, може призвести до руйнування основ державності.

Ми проти такої практики, названої «холодний» регіоналізм. Ми пропонуємо ширше трактувати це поняття, а саме: активізувати співпрацювати з регіональними та місцевими самоврядуваннями, ширше залучати загальні заваження з приводу тієї ідеї, яку, на мою думку, маємо закласти в основу Всеукраїнського об'єднання регіонального та місцевого розвитку.

А першочергові кроки, на мою думку, мають бути такі. Щоб наше об'єднання гурувалося в Україні, ми пропонуємо в Києві, маємо створити його діючу регіональну інфраструктуру. На першому етапі — представництва в усіх областях, містах Києві і Севастополі, а також у великих містах та районах України. Це по-перше.

По-друге. Ми повинні вийти з ініціативою до уряду України та Верховної Ради України про створення правового механізму проведення попередніх консультацій з регіонами та органами місцевого самоврядування щодо рішень, які приймаються парламентом та Кабінетом Міністерств України.

Чий «бубновий» інтерес?

З огляду на це, спробуйте розібратися, хто і як у цій федерації дає про нас з вами інтереси. Всі вони сьогодні досліджуються у бюджеті. Але фактично збалансування бюджету, послідовність, прозорість економічної і соціальної політики відповідає лише прем'єр-міністр. За таких умов здійснювати динамічну політику економічних реформ неможливо. А коли так, то на нас, очікує не один сектор, як називають скорочення витраток на соціальні програми, захищені статтями законодавчого балансу. А коли так, то Президент сьогодні просто вимушений скористатися наданим йому шансом: розпочати рішучі зміни під час формування нового складу уряду. Витягнути з цього ментальне в цьому плані, мабуть, небезпечно. Але можна скористатися досвідом європейських країн — Німеччини, Франції, Польщі, Угорщини, скоротивши кількість міністерств

істрів України з проблем, що зачіпають регіональні та місцеві інтереси. Всеукраїнське громадське об'єднання регіонального та місцевого розвитку може виступити посередником у переведенні таких консультацій. Механізм проведення консультацій — окреме самостійне питання, і його слід було б відпрацювати за погодженням з відповідними органами державної влади і місцевого самоврядування.

По-третє. Наше об'єднання буде мати ключову силу лише тоді, коли матиме власний друкований орган. На мій погляд, слід було б випустити газету, розраховану на масового читача, а також періодично видавати іншу друковану продукцію, яка популяризувала б ідеї регіонального розвитку та місцевого самоврядування.

По-четверте. Перспективним напрямом у роботі нашого об'єднання має стати налагодження діалогу з політичними партіями України, причому з усіма. Оскільки, як мені відомо, не обходить проблеми регіонів та місцевого розвитку. Було б дуже корисним, коли б, як результат цієї співпраці, політичні партії у своїх програмних цілях не протиставляли регіони центральної влади, не розгублювали Україну по різних кутках. Такий діалог, на наш погляд, сприяє б стабілізації соціально-політичної ситуації в Україні.

І останнє. На мій глибоке переконання, нам слід піти на встановлення міжнародних контактів з відповідними громадськими організаціями, які представляють інтереси місцевого та регіонального самоврядування європейських країн, а також з відповідними структурами Ради Європи, Європейського Союзу, Радської федерації, Польщі та країн Балтії.

Ваше ім'я — президент!

Пород, з яких саме реформа сьогодні починається Україні входиться з кризи, не брешу. Звісно, не до цього Президент доходить, але деякі пропозиції мають вдатися йому слушними. Скажімо, провести діючий адміністративну реформу державного апарату управління.

Що першине: реформи чи реформатори?

Хіба можна заперечити той факт, що зловити неслухняного чиновника 1996 року помірний рівень інфляції, запровадження потому гривні (за стабільного обмінного курсу) були тимчасовими перемогами. Уряд, зрештою, не вповарився з хронічним дефіцитом державного бюджету, з зростаючим масштабом внутрішніх і зовнішніх запозичень завели країну в глухий борговий кут. Це спричинило відпадальну девальвацію гривні у вересні 1998 року і зарплату лебеду. Усе це наспіває Кабінет Міністрів, то не прощати всіх кредиторів замінити чинні короткострокові зобов'язання на нові, з відтермінуванням розрахунків на 2—3 роки. Наслідки фінансової кризи ще позначилися на кожному смертному українцеві, бо зростають ціни, скорочується валовий внутрішній продукт країни, зростають доходи населення. Та чи могло бути інакше?

Той, хто нині обстоює збереження нинішньої структури, чисельності і результативності державної адміністрації, який не риває, стверджує, що це закон України. Можемо додати, що це закон України, який зберігає на кожному смертному українцеві, бо зростають ціни, скорочується валовий внутрішній продукт країни, зростають доходи населення. Та чи могло бути інакше?

фінансували заявлях немісним запозиченням, а тому тепер і не мають боргових клопотів та інвестиційної посухи. Може, це має на увазі наш Президент, коли говорив про дефіцит бюджетних урядовців — управлінців?

Що таке федерація різних інтересів?

Якщо так, то Президенти на часі посприяти: прагматичні потрібні буди багато. Державний апарат, потім його часткову реструктуризацію впровадження останніх років, репрезентують здебільшого кастри старої політичної та економічної системи — вузького профілю, старанні міністри, які вказують на аналітичному складі розуму. Народний депутат Сергій Терехов каже простіше: «Дурнів не бракує».

Тільки на центральному рівні набувають більш як 100 (і) міністерств і відомств. Тим часом, якщо не звертати уваги на помічників Президента, в країні немає потужного центру економічної координації економічної політики. Місцеві органи влади, як складаються, пожежним, переселенням проектів державних бюджетів світу білого не бачить, до податкової або пенсійної реформи ніяк руки не дідають. До того ж міністерство (лише у нас) не підлігати віце-прем'єрові, відповідальному за економічні реформи. Структура центрального апарату уряду і його численні міністерства, відомств, агенцій, відомств, здебільшого на обласному рівні. Така сама ситуація і з розподілом обов'язків у Міністерстві економіки, яке фактично опікується тими самими клопотами,

Вигадувати щось ментальне в цьому плані, мабуть, небезпечно

Сергій ВЛАД

Уряд — уряд. Але чий?

У номері
✓ Черкаси

Героїв не забувають

Ювілейну дату — 95-річчя від дня народження легендарного генерала Кузьми Миколайовича Дерев'яника, який 54 роки тому підписав акт про капітуляцію мілітаристської Японії! — відзначили його земляки, жителі села Косенівки Уманського району Черкаської області.

Доля відмірала йому скрає, але коротке життя. Він помер у п'ятдесят років — після того, як разом з фахівцями обстежив після атомного вибуху всю Хіросіму, обійшовши її пішки.

Біля пам'ятника вилитою полковницею, на якум ученою момент підписання вікопомного документа, відбувся урочистий мітинг і покладання квітів. Йому Уманського району віддали бойового генералів військової пошести.

✓ Чернігів

Театральний подарунок

Молодіжний театр та Чернігівський обласний центр соціальних служб для молоді до Міжнародного дня інвалідів зробили подарунок — багатодішний показ вистав для дітей зі слабким зором та зниженим слухом, інших категорій інвалідів.

✓ Миколаїв

Стипендії від міського голови

Уже вдруге в Миколаєві дев'ять найкращих студентів тушувих шкіл одержали стипендії, засновані міським головою Анатолиєм Олійником напередній рік. Це Артем Париков і Денис Роздобудко з педагогічного університету, Сергій Мельник з аграрної академії, Ірина Парфілюк та Вікторія Алексєнко з філії Слово-анського університету, Катерина Серета, Дмитро Яблонський і Тамара Бахурська з філії Києво-Могилянської академії та Ольга Присево з морського технічного університету. Всі вони є заради на інших не тільки у навчальній, а й у громадській роботі.

✓ Фотофакт

Цю скрипку, виготовлену 150 років тому в традиції школи італійського скрипкового майстра Страдіварі, було вилучено співробітниками Запорізького обласного відділення СБУ під час спроби її вивезення з території України.

Фото Богдана Савицького (УМІАН).

Коллектив редакції «Голосу України» висловлює ширше співчуття оглядачів парламентського відділу Людими Коханенко у зв'язку з тяжкою трагедією — смертю матері
Нині Афанасієвни КВАСЮК.

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності висловлює глибоке співчуття народному депутату України, першому заступникові голови комітету Сохеру В'ячеславу Михайловичу у зв'язку з тяжкою трагедією — смертю матері.

Непотрібні люди

Пенсійні дірки лагаємо бубликами!

Підранки

Двоє діточок 11-12-річного віку, тікаючи від міліцейського «відлону», причаїлися за моїм автомобілем, припаркованим неподалік залізничного вокзалу. Одна з них, зупинившись з мною поглядом, благаючи приклади палачика до свого рота, т-с-с, мовляв, помовчати, не викати... Не знаю, чи правильно вчинив, коли вийшов закидати дівчатку авто, запропонувавши їй «хлібчик запиває» — й потім вивіз їх з «небезпечної зони». Це, певно, й спонукало Марину та Наталку до одкровення.

Першу з них поваляло: «Я обзави не боюся, вже змита-ла. Протримайте тиждень-два у притулку, потім до дитбудинку вивезу!» — це знову змита на свободу втечу. Це ось подурка спотіласяся — тож і драгнути.

— Еге, як не сполотніється? — відгукнулася Наташка. «Якої мені вдали матері, то далеко Дмитро, з яким вона живе, мене прибила би. Їм на горілку не вистачає, примушують мене чи то жбракати, чи то красти, аби щонайменше приносила не менше як п'ять гривень. А ні — так одразу б'ють чим попало. Це ось від папихи!»

Нате аж хизується, оголила плечик, показала шрам-рубчик.

— Чому мама тебе від дідка Дмитра не захищає?

— Вона алкоголичка. Що з неї візьмеш? Вони й квартиру нашу разом пропрод, тепер у напівдідальній комунальці живуть.

— А як же, дівчатка, школа? — шкавалює.

Ті аж перенули сміхом. Потім Маринка вже серйозно поваляла:

— Я тільки один рік, ще як мама була жива, ходила до школи. А як померла, то батько змив собі ніг, жінку, тітку вана, вона мене одразу не полюблю. Ось я й пішла від них. А хойн дуже захворіла, то хотіла повернутися, в теплі відкрити, — пришила, а в наший квартирі вже інші люди. Скажи, що бачко з тіткою до якогося райцентру переселили...

— І куди тепер?

— А на Привоз чи до того ж привокзального «Макдональдса». Там завжди можна на щось розжитися...

...А це зупинився, взяв до рук одні з книжечок міксуму брошуру тринадцятилітньої давності. «О, це саме те, що давно шукав, — злуканів. — Скільки хочете?»

А це зупинився, взяв до рук одні з книжечок міксуму брошуру тринадцятилітньої давності. «О, це саме те, що давно шукав, — злуканів. — Скільки хочете?»

Сантехнік

Чоловік, якого відірвали двері своєї квартири, поміта, певно, може здибувати. Так запитав:

Від воєнізованого «уламка» до професійної армії

Святковий рапорт

Учора Збройні сили України відзначали свій восьмий день народження. Солдати вийшли з залізних куліс яблучний сік, а офіцери піднімали чарки за своє професійне свято. За те, щоб часом платили зарплату, щоб якомога скоріше роз'їздили квартирне питання, щоб дослужити до пенсії і щоб не було війни...

Післями побували внаслідок війни, що за всім роком незалежності України підбив напередодні дня народження Збройних сил країни міністр оборони генерал армії Олександр Кузьмук. З майже мільйонного воєнізованого «уламка», що дістався Україні як спадок від Радянської Армії, за цей час було створено Збройні сили самостійної держави.

Нині особливий склад українського війська налічує 300 тисяч військовиків. Зменшення чисельності армії провадиться за планом — згідно з Програмою будівництва і розвитку Збройних сил України до 2005 року. При цьому в державному бюджеті не передбачено окрему статтю витрат на соціальний захист звільнених у запас.

На нешолоданій колегії військового відомства Президент України заявив, що є всі підстави для переходу до професійної армії. Міністр оборони Кузьмук до 2005 року, при цьому в державному бюджеті не передбачено окрему статтю витрат на соціальний захист звільнених у запас.

На нешолоданій колегії військового відомства Президент України заявив, що є всі підстави для переходу до професійної армії. Міністр оборони Кузьмук до 2005 року, при цьому в державному бюджеті не передбачено окрему статтю витрат на соціальний захист звільнених у запас.

— Я що, помилився адресою? Ви сантехнік чи викликали?

Так-так, — заспівши я виправдати свою затримку.

Покі чоловік поряв з ханрами, я не принаймався: ні, помиля виключено — це був він, Олександр Іванович К. Скільки літ — десять, двадцять — минуло зайво, виколо брав я інтер'ю у велими перспективного кандидата наук, який зареєстрував саме свій черговий несорорний винахід. Так, саме у нього, тепер ректор мекданового одним моїм приятелем «класним і неаоротим сантехніком». Наталка?

А ви мене не впізнаєте, Олександр Івановичу?

Чоловік придивився уважніше, на якусь мить знітився, потім, отримавши, відказав:

— Завжди, пригнуду... ітер'ю? Що, здибувалися, побачивши мене в розі сантехнік? Доводиться...

Запросив його до кави. К., не казалися, розповідав лабораторій, в якій працював, став «зайвою», і закрили. Сантехнічними роботами зайнявся не одразу, робив спроби знайти щось за науковим фахом, та дарма. А потім одні з знайомих, що став «крутим», запропонував зматрувати в його котеджі лашення, водочисню установку, ще пласно. Сподобалося. Рекомендуюв акому із своїх приятелів. Одних дорозі замовивши не такі й часті. Ост полюбую звязався й за отаким — кинувся на хан. Інакше сім'ю — стара мати, хвора дружина, двоє дітей-школярів — не прогдувати.

«Комерсанта»

Не раз, прокохавши півз бабусю, що вальнувала свій бмозар на тротуарі прилеглої до мене оселі вулиці, сам себе запитав: нехакт щось усе ні не кобисе купити? На радничні — хіляса потерли ханисес, скоюючка, поношні жінчі черевки, грешні, покочила полістеленова криниця на банку, ще там щось... Клав, бувало, на ту радничну копійку, а бабуся, позукавши, успіла перемалюла: «Так вибери же собі щось...»

А це зупинився, взяв до рук одні з книжечок міксуму брошуру тринадцятилітньої давності. «О, це саме те, що давно шукав, — злуканів. — Скільки хочете?»

А це зупинився, взяв до рук одні з книжечок міксуму брошуру тринадцятилітньої давності. «О, це саме те, що давно шукав, — злуканів. — Скільки хочете?»

А це зупинився, взяв до рук одні з книжечок міксуму брошуру тринадцятилітньої давності. «О, це саме те, що давно шукав, — злуканів. — Скільки хочете?»

— Копіюк тринадцять дасть? — запитала з надією.

Вийняв гривинку, полав її. Присів напівчиркий порад, запитав напівкартотом:

— Як комєрція?

Й Віра Андріївна, — так називалися колушя, винавеса, дитворка дитру, — слово за словом, повадала нессесу історію своєї життя-буття. Чоловік давно помер, а син, — вона навіть не осудувала в одні і той самий день, дванадцять подал, — продал квартиру, да разом мешкали, і ті подался з несткістю й онуком десь за кордон, уже роки щось там... Перед цим поправа й трішки покотити у сестри, що має ось тут, за рогом, однокімнатну квартиру. В цей час, потім з'ясувалося, отой продал і записав... Якої сестри не були потім діти, то, може, якось і прождали б на пенсії — її, Віри Андріївни, 49 гривень та сестрині 37. А ця лавелюла маю не все з оселі винавеса, прадати.

— Про одне мого баго, — зізналася бабуся на прощання, — аби скоріш покликати нас обох. Тільки об'єзжимо в одні і той самий день, бо Лілочка лежача. Як їй ще менше?

Георгій ВОРОТНИК.

Одеса.

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Одеса.

Приватизація
на тят-ляп обертається
великим ликом

ПРИВАТИЗАЦІЙШОК

«SOS» районного масштабу

Питаній Гюргенчику не погналиши з приватизаційним. Спочатку з Горноді розформували міський апарату частину. Потім забруктурували теселітійний завод «Лант». Невеличке райцентріське містечко поглинено не зітхнуло від того, що майно підприємства намагається розпродати. Виручені від торгів коштом праці заводу, бюджетні дірки, але не закрити проблеми білим як пухти безробітних інженерів, офісників, висококваліфікованих робітників.

П'ять років минуло з того часу, як Наталія закінчила школу. Жодного дня вона ніде не працювала! — У нас, — розповідає, — така, як я — моя гордість. Давдід мій, республіканець, вивчився на бухгалтерів, не стільки ж на мейстерів. А в райцентрі все стоїть. Чому так?

МІТИНГУВАТИ ЛЕГШЕ

Городнянщина ставилася льонівим льонозаводом давав роботу практично всім сільським жителям округи. Але його в останні п'ять років замикаючому. У 1996 році директор Горнодіанського льонозаводу Михайло Бабас, який 27 років керував переробним підприємством, ледь легковажно поставився до його приватизації. Мабуть, головною його помилкою було те, що він не хотів заглиблюватися в тонкощі нової справи, вивчення поро-биди роздержавлення. Тому на вод узяв на посаду організатора-консультанта з цих питань Василя Михалькевича, який займався в Горноді приватним бізнесом. Михалькевич несподівано поставився до нової роботи, розіслав у приватизаційному законодавстві добре. Коли розпочалася приватизація заводу протолварів, то його керівництво теж вважало до послуг Михалькевича. Наступного року він був обраний головою спостережних відділів критих акціонерних товариств «Городнянський льонозавод» та «Городнянський завод протолварів».

Збільшеного зі посади директора заводу Михайла Бабаса, який мав у переробному підприємстві лише акції від власного майнового сертифіката, комуністи району обрали першим секретарем райкому КПУ. Тоді він і в червоному паропором чистенню мігунку на центральній площі райцентру, заслужив приватизацію, відстоюючи у такій спосіб інтереси трудящих.

Шахрай

чи підприємець?

28 травня 1997 року Городнянська районна прокуратура порушила кримінальну справу

щодо законності приватизації на льонозаводі та заводі протолварів. Майже два роки вела справу № 25/211 нараховує 27 томів. У зинувачувальному вивисноку (2 томи) йдеться про те, що В. С. Михалькевич скупив у 542 жителях Горнодіанського районного протолварів по 10-20 гривень приватизаційні майнові сертифікати для наступного обміну їх на акції. «При цьому він, зловживаючи довірою громадян, читавмо у прокурорському документі, — не поєсновав на право особисто обмінювати сертифікати на акції і таким чином статі акціонерів у власником частини майна відомого акціонерного товариства, в подальшому мати майнові угоди».

В. Михалькевич зинувачується у грубому порушенні статті 2 Закону України «Про підприємництво» у діючій тоді редакції, згідно з якою посередники діяльність з приватизаційними паперами повинні були розраховувати за спеціальним дозволом. За вивиском слідства, він «незаконно здобував право на майно шляхом обману і зловживання довірою, тобто діяв шахрайським шляхом».

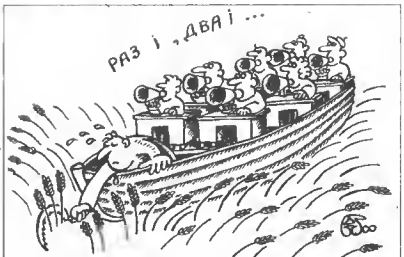
Василь Михалькевич має власну точку зору: «Я справив шлохом укладення цивільно-правової угоди скуповувані акції Горнодіанського льонозаводу та заводу протолварів у населення. Підприємства були збиткові. Я поставив собі мету налагодити на них виробництво, дати людям роботу. Законні України «Про приватизаційні папери» та «Про приватизацію державних підприємств» передбачають за порушення за законодавства про приватизацію відповідальність кримінальну, адміністративну, дисциплінар-

ну тільки для посадових осіб державних органів приватизації, інших органів виконавчої влади. Але ж я не чиновник! Тому що мені кримінальну справу порушено безпідставно! Відбулися перші засідання Шорського районного суду у справі В. Михалькевича. Щоб вивести справедливий вирок, треба опитати майже 500 свідків, потерпілих! Перша подорож — як, наприклад, добратися страсяким бабусям на суд із віддалених сіл Горнодіанщини у сусідній райцентрі? У яку копіячню обідеться їм власне знання чинного законодавства чи елементарна пасивність у ході приватизації, небажання навіть забирати майнові сертифікати (до речі, Михалькевич за багатьох таких самостійно сплатив державне мито)? Якщо це шахрайство, то якої реальної матеріальної шкоди завдано потерпілим? Адже факт є факт: більшість власників акцій на Приватесі не отримали у формі дивидендів і половини тієї суми, яку компенсував в інтересах власного бізнесу городнянщина та шорський Михалькевич.

Годувальник-льон у райсуді не зацвіте

Льонозавод фактично став банкротом. Але новий його власник не змінив ситуацію на краще. Найголовніше те, що це — не його інтерес. Якщо переробні підприємства не вітали, давало прибутки, то зинувачення в ошуканні власників майнових сертифікатів набуло б конкретної інфорової форми. Чи не найбільш парадокс у тому, що дворічний акціонізацій-сумиш щодо правильності приватизації на льонозаводі та заводі протолварів не тільки скупав можливість В. Михалькевича, а й визначив головнею потерпілою — районний бюджет. Він залишився без таких необхідних для нього надходжень.

У березні 1999 року сесія Городнянського райради зрештала до прокурора області Володимира Богатирська. Зналдо довго розсуджування цієї справи і невизначеність власників акцій підприємств завде збитки підприємствам, — наголосилося в ньому, — не дає змоги здійснювати проекти збільшення випуску продукції та зменшення збитковості ВАТ».

— Все дуже просто, — прокоментував вищезгадане голову постійної аграрної комісії райради, директор льонозаводу Микола Краченок. — Хіба можна працювати з повною віддачею, два роки перебуваючи під слідством? У нас були цікаві проекти. Знаходили англієвських інвесторів, кредиторів. Але коли вони дізналися, що власники акцій у «підлішеному» стані, то зрозуміло, всі контакти згоріли.

Льонозавод тим часом — при заблокуванні рахунків, при вичисленому податковому борзі (майже 200 тисяч гривень) — прахше. Його обладнання передано в оренду чернівецького комерційної фірми «РЕСС-І», яка нині є, по суті, райвітним підприємством. Завдяки їй люди отримують зарплату. Проте в арбітражному суді вже лежать позови кредиторів. «РЕСС-І» не може майно за прикладом заводу «Агат» (машина, обладнання) може бути описане та продане.

Вякко сказати, чи розв'язав проблеми приватизації у Горноді Шорський районний суд, але його внаслідок завершальної крапки в цій історії дуже жудь. Трудові колективи льонозаводу заводу протолварів у загальном безробітному райцентрі (29 відсотків празецьданів — безробітних) чекають стабільності, визначеності зі своїм майбуттвом.

Турбує це питання і районну владу. Адже льон — це зайнятість значної частини населення Городнянщини, суттєві податкові надходження до бюджету. На початку 90-х років у районі вирощували льон на 400 гектарів. У нинішньому — на 100.

— Льон — культура Полісся, — каже голова Городнянського райради Василь Балдунок. — Він наш донеданий головний годувальник, та в останні роки на рівні держави всеріоз ніхто ним не займався. Життя ж вимусить роботи на нього ставку.

Головний клопіт льонпереробників останніх років — збуть продукції. Через затримку технологій виробництва льону українське виробство неконкурентне на світовому ринку. На Городнянщині зносилося льонотехніка. Нової німа не закупляв. Навіть у головних льонпереробних господарствах можуть витримати технології вирощування цієї культури. А тому й одержують низький урожай. Бідна каса сільгосппідприємств — зростає соціальна напруга. Який вихід?

Тільки європейська технологія дасть можливість нам одержувати нормальні врожаї льону, нести допустимі затрати, — зазначає В. Балдунок.

У Горноді планують організувати при льонозаводі МТС, де буде техніка для вирощування, доглядів вибагливої культури в КСП. Але для цього, подальшої розробки питання, виробництва треба інвестити, кредити, закладення відповідальності власників. А поки що Горноді, на жаль, неспроможна забезпечити гарантовані сировинні ціни, потрібні для збору його набагато складніше, ніж приватизувати завод або мати в ньому контрольний пакет акцій.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівецька область.

Мал. Євгена МЕРА.

Столиця

Вже вкотре «Гу» повертається до проблеми виселення дитинчого садику № 81 з місцевих його працівників по вул. Пушкінський, 33. На нашу думку, статистика хайра в цьому питанні зарано. Не загальною зайвий раз про всі обставини інсуючої проблеми. Уважимо, що й із 3 наших попередніх публікацій («Гу» за 24 бересня, 6 травня і 6

липня 1999 р.), а необізнаний легко їх знайде. До того ж, ряд газет («Уголомово дело», № 3, 1997 р., «Киевские ведомости» за 11 жовтня 1996 р., «Вечірній Київ» за 1 бересня 1997 р.) виступили на захист мешканців, які згодом з підписом міської влади вдалися до порушення в самому центрі міста. Писали навіть про те, що деякі квартири поминали вже кілька «власників»... при живих господарях. Ситуація почала нагадувати чарси кріпосництва, коли майно перекочувало з рук у руки разом з «живим податком». І при цьому інсуюча влада за кожної нагоди висловлюється про своє небажання повертатися до минулого.

Навіяв у дух київської влади «немогутости» сприяла тому, що редакція вилучила статтю з «жордів» всі обставини справи і перекосилася в тому, що вельми можна знайти шлохом розумне пояснення. З цієї метою «Гу» звернувся із запитаннями до Київської міської державної адміністрації, Київської міської ради депутатів, у Старокиївській райдержадміністрації і райраді.

11 січня 1999 року всі наші запити дійшли до адресату, а письмові відповіди не одержано й донині. Такі дії (тоніше, бездіяльність) органів влади є порушенням Конституції України і Закону України «Про інформацію». «Про засоби масової інформації» (презенту в Україні).

Відомо, що на це ми повторюємо запитання, поставлені раніше, сподіваючись одержати на них відповіді.

Чому виникла потреба зносити будівлі, розташовані по вул. Пушкінський, 33? Хто й коли прийняв рішення про реконструкцію будівлянок у житлово-цивільний комплекс? Хто й коли уповавався Київською міською державною адміністрацією, Київською міською радою розширення житлово-цивільного комплексу у складі реконструкції будівлі № 35-а, 35-б, 37-а, 37-б по вул. Пушкінський? Чи приймалися рішення про виділення земель для розширення будівлянок і знесення будівель по вул. Пушкінський, 33? Чи приймала Київська міська рада депутатів рішення про передачу повноважень Старокиївській райраді депутатів щодо управління будівлянок і права розв'язувати питання про знесення будівель по вул. Пушкінський, 33? Чи приймала Старокиївська райрада депутатів рішення про виділення земель для розширення будівлянок?

Крім того, звертаємо також до прокуратури м. Києва з проханням у порядку нагляду усунути порушення інформаційного законодавства з боку посадових осіб київської влади, що знайшли прояв в игноруванні наших запитів.

Олександр ВАСИЛЬЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Якщо не замінять льону

